

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 7.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Vasa 6 19.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 April 1902.

Expedition: Kungstensgatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspolis 20 öre pr petitrad.

22:a Årg.

Carl von Knorring.

Finska sångkören M. M:s dirigent.

Det heter visserligen: »anförarn ensam icke vinner slaget», men sakna »de djupa lederna» en duglig, vaken och energisk anförare, som kan föra en väl öfvad trupp i elden, så varder segern oviss och kanske omöjlig. De nordiska universitetens sångarskaror ha under senare decennier ägt sådana ledare och med dem triumferat i hem- och utlandet. Icke minst framstår i detta hänseende Helsingfors' studentkör och deraf korager, af hvilka den senaste, Carl von Knorring under dessa dagar likasom förut under förra hösten dokumenterat sig såsom en kördirigent af första rangen. De egenskaper, hvilka af en sådan fordras äro djuphet i musikaliskt förstånd och känsla, noggrannhet och energi i såväl inöfning som i framförandet med alla de dynamiska finesser i forte, pianissimo och nyansering i allmänhet, hvarigenom en sångkomposition kommer till sin fulla rätt och får sitt fullkomliga uttryck. En sådan dirigent har finska studentkören M. M:s nuvarande ledare visat sig vara.

Carl von Knorring, född d. 23 nov. 1861, är byråchef i Helsingfors, föreståndare för finska statsjärnvägarne milkontor. Till ledare för M. M.-kören valdes han d. 17 sept. 1901 sedan han genom sin musikaliska begåfning och sitt framgångsrika dirigentskap för »Akademiska sångföreningen» intygat sin kompetens som körledare. Det var denna sångartrupp, som förliden höst under namn af Köpenhamns-kören (K. K.) på inbjudan af danska journalistföreningen konserterade i denna stad under entusiastiskt bifall och sedan här i Stockholm d. 2 sept. i Östermalmskyrkan med samma resultat. Efter konserten voro sångarne inbjudna till en kollation på

Carl von Knorring.

Fritz Friedrichs

såsom Beckmesser' uti

»Mästersångarne i Nürnberg».

Hasselbacken och måste strax därpå anträda hemresan. Efter den angenäma bekantskap man då fick göra med denna kör och dess utmärkta dirigent, som ehuru enbent och stödd på kryckor dirigerar med en medryckande liflighet och sällspord ledareförmåga, har den nu beredt oss en stor musikalisk högtid vid detta påskbesök genom de upprepade konserter som den här gifvit inför en fulltalig publik.

Sångföreningen M. M. — »Muntra musikanter» — bildades i Helsingfors 1878. I en berättelse af en bland medlemmarne om körens inöfningar vid början af dess verksamhet säges det emellertid att sångarnes första konsert ägde rum fyra år förut. Föreningen utgjorde en elitkår af finska studentsångare, liknande Upsaliensarnes O. D.-kör. Dess första dirigent var hr Gösta Sohlström, som då han året efter körens bildande afflyttade från Helsingfors efterträddes af hr Oscar Mechelin. Båda dessa ha där- efter turvis stått i spetsen för kören under ett par decennier. Utom Finland firade M. M. en stor triumf vid utställningen i Moskva 1882, då den ryska publiken med blottade hufvuden åhörde den finska folksången. År 1885 sjöng kören för kejsaren och kejsarinnan i Peterhof och sedan i Helsingfors.

Första gången M. M. lät höra sig här i Stockholm var sommaren 1886, då kören d. 16 och 18 juni konserterade först i Musikaliska akademien, sedan i Östermalmskyrkan. Entusiastiskt var de finska sångarnes mottagande, och deras ypperliga sång, särskildt i flere för oss nya vackra sånger af finska komponister, ej mindre än i deras nationalsånger, väckte största hänförelse. Såsom solist medverkade då den förträfflige finske basbarytonisten, operasångaren Hjalmar Freij och den utmärkte tenoren v. härads- höfding R. Vuorio. Efter sista kon-

serten voro sångarne inbjudna till aftonsamkväm å Hasselbacken och vid hemresan dagen därpå följdes de ut till Vaxholm af en ångbåt med svenska studentsångare, då sånger växledes under resan mellan svenskarne och finnarne.

I maj 1888 firade M. M. sin 10-åriga tillvaro med tre dagars musikfest i Helsingfors, därefter begaf sig kören till Köpenhamn, där den under utställningen konserterade under stort jubel. På resan dit gafs en konsert i Visby, där hyllningen var lika hjärtlig och rik som i Stockholm. Vice anförare var denna gång hr Nordblad. D. 11 juni 1889 anträdde kören en 40 dagars konserttur med Paris såsom hufvudmål, där de skulle låta höra sig vid den stora utställningen samma år. På genomresan till Köpenhamn gaf M. M. den 20 juni en konsert här i Katarina kyrka och sedan i Karlskrona. Kören hade fortfarande till ledare häradsbördföring Gösta Sohlström och till vice anförare kammarjunkaren Mechelin. Äfven nu medverkade som solo-tenor, häradsbördföring Vuorio äfvensom operasångare Filip Forstén, bekant här sedan hans anställning vid vår k. opera 1883—87. I Köpenhamn gäfvos tre konserter och lika många i Paris, allt under storartad hyllning. Från Paris gjorde sångarskaran en Rhentur, vann sedan en stor triumf i Berlin och likaså i Hamburg och Lübeck på hemresan. Berlinarne särskildt funno deras kör-sång »oöfverträfflig».

Efter detta segertåg gaf M. M. då och då där hemma en konsert för att betäcka de skulder, som ej kunde undgås på de utsträckta konsertturnerna. Omkring 1890 inträffade politiska förhållanden som menligt inverdade på körens verksamhet, och vid ett möte d. 17 maj 1891 beslöts att M. M.-kören skulle upplösas. En och annan konsert gäfvos emellertid sedan f. d. medlemmar af M. M., till dess 1897 en ny förening, »Sällskapet M. M.» bildades af aktiva och passiva ledamöter med uppgift att äfven genom pristäffingar mellan kompositörer verka för kör- och kvartett-sångens förkofran. Sällskapets skapare och förste dirigent blef Oscar Mechelin, då direktör i finska statskontoret. Genom hans förmåga och energi bragtes kören fram till samma fulländning som förr. Under åren 1898—1900, då Mechelin af sjukdom hindrades att anförda sången, öfvertog Sohlström ånyo dirigentskapet. Sistnämnda år drabbades emellertid kören af en stor och dubbel förlust, då Mechelin afled och Sohlström på grund af enskilda angelägenheter afsade sig dirigentskapet i M. M. Platsen sköttes sedan provisoriskt några månader tills förlidet år, såsom redan sagts, byråchefen von Knorring enhälligt utsågs till M. M.-körens ledare.

Fritz Friedrichs.

Kgl. teaterns nuvarande gäst är född 1849. Han heter egentligen Friedrich Christoffe. Långe verkade han såsom skådespelare vid mindre teatrar till dess man 1883 i Nürnberg upptäckte hans röstbegåfning. Fru Cosima Wagner såges ha mycket intresserat sig för och medverkat till hans konstnärliga framgång. Sitt rykte som konstnär vann han genom sin mäterliga framställning af Beckmesser och Alberich i Bayreuth första gången 1888. Herr Friedrichs är ej bunden vid någon bestämd scen, men Bayreuth tillhör han genom sin talang såsom gifven deltagare i festspelen å Wagnerteatern. Man lär ej känna någon ypperligare representant för den komiske mästernsångaren Beckmesser än herr Friedrichs. Likaså berömmes mycket hans Alberich. Det gästspel som vid olika scener utgör hr Friedrichs' verksamhet, omfattar hufvudsakligen dessa båda roller, men han framträder äfven stundom i Lortzings operor samt i »Vattendragaren» och såsom Falstaff. Vi äro kgl. teaterns direktion tack samma för att ha fått göra bekantskap med en så framstående konstnär.

Hur M. M.-kören inöfvat sina sånger.

Då denna ypperliga finska studentkör nyligen låtit höra sig i vår hufvudstad taga vi oss friheten att här recitera en del af en uppsats om dess sångöfningar, hvilken för 12 år sedan var införd i denna tidning.

Då M. M. 1889 konserterade i Köpenhamn meddelade en brefskrifvare därifrån till en Malmötidning en berättelse om det trägna och samvetsgranna arbete, som kören nedlagt på sångernas inöfning.

Brefskrifvaren låter en dansk fru tillfråga en af den finska körens basar hur de lärt att sjunga så vackert, och denne lämnar följande svar på frågan:

»Jo, det har jag reda på, och det kan också vara nyttigt för er att veta, hvilket besvär vi ha för att det skall låta som det låter, ty om någon tror att det går lika lätt som här i landet att skarfa ihop en kör, så bedrar han sig. Jag har hört att man här den ena månaden gör beslut att den andra månaden fara omkring och ge konserter, och att man till den ändan ringer ihop folk från söder och norr, som aldrig förr sjungit tillsammans, och så först börjar att öfva. Och bland dem, som så kommit tillhoppa, äro två tredjedelar nya och känna inte noterna, medan endast den sista tredjedelen har varit med om liten smula slarfsång förr.

Vi äro inte så lättvindiga. I början af sjuttioalet var det nog så hos oss också, pojkarne kommo upp från norr, öster och väster, sjöngo med i studentkören i Helsingfors, det gick långs med örat, några kunde visorna så ungefär förut, och omkring dem skockade sig de som ingenting kunde och lyddes. Något fattades det här och där, men det var inte så noga, bara det var fart i det. Och farten, den kom med punschen. Hade man inte en aning om takt och rytm, så när man fått i sig ett par tre glas gick det nog. Få kunde noterna, och ändå for man igenom en hop nya roliga sånger.

Men så kom Gösta Sohlström. När vi M. M. sjuttiofyra om våren gäfvos vår första konsert, hade vi fått arbeta som slafvar i flere månader dagligen innan han ansåg oss mogna att uppträda. Af den första uppsättningen är här aderton man med i dag. Aderton som i alla dessa år filat och arbetat på sig själfva och på de nya för att få det att låta snyggt och rent. Oskar Mechelin arbetade under flere år lika ifrigt som Sohlström. Vill ni veta hur det vanligtvis gick till?

Jo. Ponera att vi fick en ny visa att lära in. Ska' vi säga t. ex. »Vi äro andens fria folk». Det första man hade att göra var att unisont skissera genom stycket, och så fick hvarenda man lof att spela på pianot eller sjunga igenom sin stämma, tills han kunde den. Det half inte att genera sig. Kunde man inte, så dugde man ej, men om man bara ville så gick det nog. Så ställdes vi upp i rad för texten och uttalet. Så gick det löst, ni skulle bara hört. Hvar och en fick deklamera igenom hvarje fras, rad efter rad. Här gick det inte an att mumla. Ut med hvarje vokal, klart och ljudligt, och konsonanterna med. Ett rent uttal lade man sig speciellt vinn om. När nu de enskilda kunde texten, tog man fatt i att deklamera i flock. Efter takt, precis på en gång. I samma sekund skola alla uttala första stafvelsen liksom den sista, hemta andan alla som en vid de naturliga ställen som versen antyder och göra sitt bästa för att få vokalens färg lika mörk eller ljus, konsonanternas så precis som möjligt, så fri från provinsialismer och andra individuella egendomligheter.

Nå, nu var man så långt! Det gällde härefter att lära sig sjunga stämmorna rent. Det tar alltid tid. Men våra anförare ha tålmod och godt gehör, de släppa icke ifrån sig halfgjordt arbete. När en flock första och andra tenorer äro färdiga hvar för sig, öfva de tvåstämmigt, därefter med första bas, och så alla fyra.

Nu skulle man ju tro, att allt var klappadt och klart med »andens fria folk». Frun kan tro, att en och annan studentpojke blef arg och svor en vers, när han efter allt föregående hörde

dirigenten säga: »Nu pojkar, nu ska' vi börja lära oss den här visan!»

En eller annan murrade icke sällan så men fängslades ändå af känslan att han hade med konst att göra. När han började, trodde han, att det skulle bli en liten vanlig glad studentsång, men det var något helt annat. Efter någon tids olust gick han med igen.

»Lära sig visan!» Det var piano och forte, pianissimo och fortissimo och, viktigaste af allt, diminuendo och crescendo. Har ni hört så snygga långa stigningar vi göra och så tillbaka igen till det stilla, sakta pianot, men med ton i det ändå! Tänk efter hur vi sjunga Bellmans *korpral Mollbergs paradering*, och gissa om åttio man lära sig sådant i första svängen? Neej, det gör man inte.

Ett fasligt lefverne ha vi alltid haft med rytm och takt. Hoppas frun vet, hvad rytm är? Det känner man i sig, det är farten, själen, lifvet i all musik. Utan rytm är musik som en full mans dinglande gång. Fruntimmersmusik är, med förlof sagdt, ofta utan rytm. En ranka utan stöd, det kan vara mycket poetiskt, men hållning i sig har det inte.

Efter en tid har man då äntligen visan färdig och kan ta den ut i praktiken. Ni kan förstå, att man inte gärna mister en sångare som varit med om slik dressyr, och att de, som bildat sig i en sådan skola, ha fått den aktning för konstnären att de också vilja dra båten i land.

Därför äro vi, som sagdt, den dag i dag aderton från första uppsättningen, tjugutvå från 1886, då vi voro på konsertfärd till Moskva, och nästan alla dem, som sjöngo i Köpenhamn under utställningen i somras, har ni hört i dag på nytt.»

Om samma metod för inöfningen ännu praktiseras, känna vi ej, men resultatet tycks vara lika förträffligt.

Det nya seklets musik

Af K. Flodin.*

Man tänker sig gärna all utveckling såsom en oafbruten serie och som ett ständigt stegradt crescendo. För vetenskapens och de praktiska uppfinningarnas vidkommande eger ju en dylik uppfattning skäl för sig. Men med afseende å konsten får man lof att ställa sig mycket mer skeptisk.

Hvad nu särskildt musiken beträffar, är det troligt att många entusiastiska framstegsmän vänta sig gud vet hvilka storverk af det nya århundradets tonsättare. Eller rättare: man tänker sig själfva den musikaliska konsten såsom

baserad på alldeles nya principer och de musikaliska uttrycksmedlen såsom revolutionerade, omdanade, riktade med mystiska kvarttoner och harmonier, sprungna ur den sfärernas harmoni, hvilken aldrig ännu någon dödlig hört, men som redan spelar en roll i Platons idélära.

Det oerhörda steg framåt, som musikens konst gjort med Beethoven och Wagner, berättigar — eller snarare förklarar — dylika utvecklingsdrömmar. I sanning, om tonkonsten på hundra år förmått bli det trognaste och mest förklarade uttrycket för allt det finaste, hemligaste och lidelsefullaste, som röres i ett människohjärta, vore man väl frestad att tänka sig dess utveckling under ytterligare hundra år såsom kolossal, af oss knappast fattbar. Men liksom den musikaliska konsten är den yngsta inom de sköna konsternas syskonkrets, så äro äfven hennes resurser till en viss grad de mest begränsade. Skönhetens linjer äro i musiken stramare åtdragna än inom någon annan konsts rāmärken. Kultiverade öron skola aldrig lära sig att uppfatta såsom sköna ljud, hvilka för vilda negerstammar ännu kunna ega behag. Och till sådana civilisationsfientliga eller, låt vara, hyperciviliserade uttrycksmedel måste en framtids tondiktare till sist taga sin tillflykt, om de vilja åstadkomma någonting absolut »nicht dagewesenes».

Man kan visserligen tänka sig möjligheten af en ny tonskalas inäugurerande inom musiken, med andra ord möjligheten af dessa indiska kvarttoners förekomst, hvilka i en musikers drömmar spela samma roll som den fjärde dimensionen i en filosof. En tonskala, baserad på dylika raffineradt subtila intervaller, skulle nu visserligen ställa hela den musikaliska konsten på hufvudet. Men man kan i alla fall betvivla att det mänskliga hörselorganet ens efter hundra år vore moget för en transscendentell musik, sådan kvarttoner skulle skapa. Må man blott besinna att hela den moderna harmoniken redan förefinnes fullt utbildad hos Bach och att Beethoven fortfarande är såsom harmoniker en olöst gåta, medan Wagner och alla våra hypermoderna tonsättare, några »nationalister» bland dem möjligen undantagna, helt och hållet utgå från grunden Bach-Beethoven. Och om »nationalisterna» äfven förmå inventera toner, harmonier och låtar, som äro fullkomligt nya och mer ega sitt hem i naturens mystiska värld, än inom konstmusiken, så förmå de därför dock ej åstadkomma en revolution eller en ny framtid inom tonkonsten. Grieg är endast en nationaliserad Schumann, så fort han lämnar de små formerna. Och det är ej de små formerna, som åstadkomma revolution. Denna bör främst beröra formerna själfva, men ingalunda till någon ytter-

lighet, eller så att all form blefve upphäfd. Ty en formlös musik är knappast musik längre.

Man kunde äfven tänka sig »framtidsmusiken» såsom byggd på nyuppfunna instrument. Men icke ens i detta fall blefve musikens innersta väsende reformerad. Det är ej den sinnliga klangen, som utgör musikens själ, utan de idéer, som medels musikens uttryckas. Och de stora framstegen i tonkonsten ha hittills alltid berott på ett utvidgande af den musikaliska idévärlden, och så skall det väl äfven framgent förblifva.

Den enorma utveckling, som tonkonsten under det nyss flydda århundradet tagit, låter nästan förmoda att utvecklingen under närmast öfverskådliga framtid icke skall bli i lika grad rik och betydande. Man har ju exempel på att äfven andra konstarter stått under århundraden stilla, eller åtminstone icke tagit några jättesteg framåt. Skulpturen har ej, i stort sedt, nåvärdt utvecklats sedan antikens dagar; de helleniska mästerverken äro fortfarande oupphinneliga.

Hvilka uppgifter återstå väl mer för musiken att fylla? Äro icke de mänskliga passionerna redan »satta i musik», är icke naturlyriken redan träffad till punkt och pricka, har icke den fosterländska hänförelsen redan fått sin sång, äro icke alla områden af andens lif redan genomplöjda af tonkonstens utöfvare, från Beethoven, som skrifvit en odödlig hymn öfver glädjen och den mänskliga förbrödringen, till Richard Strauss, som besjunger de saliga änglarnas fröjd på de elyseiska fälten och sätter toner till Nietzsches filosofi?

Men inom de gränser, som en gång för alla äro utstakade, kan mycket stort och skönt ännu skapas. En ny Bach, en ny Beethoven och en ny Wagner kunna möjligen uppstå, men knappast en större Bach, en större Beethoven eller en större Wagner.

Man har icke skäl att vänta sig någonting »vidunderligt» nytt. Då borde också människorna själfva bli vidunderligt nya.

Men när allt går omkring, är konstens utveckling endast en orm, som biter sig i stjärten, en evig cirkelgång.

Musikpressen.

På Carisch & Jänichens förlag, Leipzig o. Milano, har utkommit

för piano 2 händer:

SCONTRINO, ANTONIO: 12 *Bozzetti* (1:a Serie). Mk 2.

BOSSI, M. ENRICO: *Miniatures*, Huit Morceaux faciles. Op. 124, à Mk 1,25;

MARTUCCI, GIUSEPPE: 3 *Piccoli Pezzi*, op. 79, à Mk 1,25;

FRUGATA, GIUSEPPE: *Cinq Morceaux*. Op. 45 à mk 1—1,75;

* Ur »Finska Musiker och andra uppsatser i musik». Helsingfors 1900.

På svenskt förlag har utkommit
HERMAN: *London-Minne*, vals. Pr. 1 kr.

För dem som icke känna till de ofvan nämnda italienska komponisterna må följande meddelas. Antonio Scontrino är född 1851 och har gjort sig känd som opera-komponist. Han har därjämte komponerat en »Sinfonia marinesca», virtuosstycken för kontrabas, m. m.

Giuseppe Martucci, f. 1856, är en betydande tonsättare, och konservatoriedirektor i Bologna. Han har skrivit en symfoni och en pianokonsert (B-moll), kammarmusik, pianostycken m. m.

Enrico Bossi hör likaledes till nutida Italiens mera bekanta komponister. Han är född 1861, lärare i teori och orgel vid konservatoriet i Neapel. Han fick år 1898 en sin opera »Il cieco» uppförd i Bologna, har för öfrigt skrivit orgel- och pianosaker samt en skola för det moderna orgelspelet. Af opustalet på hans ofvan nämnda stycken ser man att han varit ganska produktiv.

Gius. Frugatta är ett namn, som hittills varit oss obekant.

Scontrinos »Bozzetti» (=skisser) äro små originella och intressanta tonmålningar med pikanta harmonier, som dock äro nog djärfva i sista stycket, där t. ex. ackord af d, ess, fess samt h, c, dess förekomma. Styckena ha namn på italienska, tyska, engelska och franska och kallas — med användande af tyska titlarna —: n:r 1 Bangigheit, 2 Zufrieden, 3 Auf dem Lande 4 Auf dem Meere, 5 In der Kaserne, 6 In der Kirche, 7 Scherzo, 8 Die Quelle, 9 Beim Abendgebet, 10 Nachts, 11 Bei Sonnenuntergang, 12 Bei Tagesanbruch.

Martuccis stycken benämnas: 1 Preludio, 2 Canzonetta, 3 Saltarello. De äro ej så lätta och innehålla mera originellt konstig än anslående musik. Däremot äro Bossis »Miniatures», i likhet med andra dennes af oss förr anmälda pianosaker, lätta och särdeles intagande karaktärstycken med följande namn: 1 Bluette, 2 Chitarrata, 3 Nuit étoilée, 4 Romance, 5 Ländler, 6 Sur les vagues, 7 Consolation, 8 Danse exotique.

Behagliga och ej svåra äro Frugattas »Cinq Moreaux»: 1 Barcarola, 2 Valse, 3 Melodia, 4 Scherzino, 5 Tarantella.

Valsen af Herman (H. V. E. Svensson, Gbg) innehåller vackra, om än icke originella, melodier och är en god dansmusik. »London-minnet» tycks röra sig om en roddtäflan att döma efter vignetten.

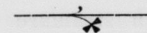

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft Jahrg. III. Heft. 5 Febr. 1902, Heft. 6. März 1902.

Af dessa häften innehåller det 5:te: Edgar Istel (München): Herman Goetz; F. G. Jansen (Hannover): Miss Anna Robena Laidlow; Charles Maclean (London): Flosculi Diurnorum; Maurice Chassang (Paris): Le Théâtre et les Concerts à Paris; — 6:te H.: Herbert Thompson: (Leeds): Choral Singing in the West Riding of Yorkshire; Friedrich Spiro (Rom): Die Meistersinger in Rom; F. Suarez Bravo (Barcelona): La musique à Barcelona. Båda häftena innehålla vidare: Musik-Aufführungen, Vorlesungen über Musik etc. (se Sv. M. T. n:r 1).

Dödsfall

inom musik- och operavärlden 1901.

Audran, Edmond, ansedd fransk operettkomponist, f. 11 april 1842 i Lyon, † 17 aug. i Paris.

Barbier, Paul, Jules, fransk teaterförfattare och operalibrettist, f. 8 mars 1822 i Paris, † därstädes 17 jan.

Benoit, Peter Leonard Leopold, ansedd komponist och musikskriftställare, f. 17 aug. 1834 i Harlebeke (West-Flandern), † 8 mars i Antwerpen.

Bernsdorf, Edvard, pianist, musikkritiker under många år i »Signale für die musikalische Welt», f. 25 mars 1825 i Dessau, † 27 juni i Leipzig. Bernsdorf har komponerat omkring 40 verk: sonater för piano och violoncell, pianosaker och sånger.

Borghesi-Mamo, Adelaide, fordom firad operasångerska (altist), född (Borghini) 1829 i Bologna, † därstädes i aug. Hon blef 1842 gift med en hr Mamo. Efter stora triumfer i Italien, i Wien och Paris (1853—1859) återvände hon till hemlandet och stannade där.

Carmanne, Sebastian, förr renommérad barytonist och sångprofessor, f. i Liège 1824, † därstädes i mars.

Chrysander, Friedrich, musikhistoriker, särskildt bekant som Händelbiograf, f. 8 juli 1826 i Lüththeen (Mecklenburg), † 3 sept. i Bergedorf n. Hamburg.

Gille, Philippe, fransk journalist och operalibrettist, † 19 mars i Paris, 70 år.

Gunkel, Adolf, violinist och komponist, f. i Dresden 1866, † genom mord 20 mars.

Gurlitt, Cornelius, professor, bekant musikpedagog, f. 10 febr. 1820 i Altona, † därstädes 17 juni.

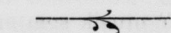
Götze, Emil, bekant hjältetenor, k. preussisk kammarångare, f. 19 juli 1856 i Leipzig, † 27 sept. i Charlottenburg (Berlin), där han bott sedan 1891. Götze gästade Stockholmsoperan 1895 (se Sv. Musiktidningen 1895 n:o 8).

Hallström, Ivar Kristian, ansedd svensk sång- och operakomponist, pianist, f. 5 juni 1826 i Stockholm, † därstädes 11 april.

Heinze, Sara, f. Magnus, framstående pianist, f. 1839 i Stockholm, † 27 okt. i Dresden, senast bosatt där från 1890; förut boende i Hamburg och dessförinnan i Dresden.

Håkanson, Hjalmar Emanuel, f. d. operasångare, musikdirektör och kantor i St. Jakobs kyrka (Sthlm), f. 30 sept. 1844 i Öregrund, † i Stockholm 3 juli.

Jaime, Adolphe, dramatisk författare, operalibrettist, † i början af året, 67 år. (Forts.)

FÖLJETONG.

Ett stilla konstnärslif.

Af Elise Polko.

Hvem har icke hört talas eller läst om den utmärkta konstskola, som hertig Karl af Würtemberg i senare hälften af adertonde århundradet upprättade å Solitude, i granskapet af sitt förtjusande residens Stuttgart. De mest firade namn utbredde denna anstalts rykte kring hela världen och långt efter deras tid: namn, vid hvilkas klang ännu i dag många hjärtan klappa fortare. Men äfven mindre glänsande företeelser utgingo därifrån, på sätt och vis liknade dessa mildt skimrande stjärnor, hvilka vi älska, då vår själ är full af stilla svärmod och längtan, men hvilka vi blott alltför hastigt glömma i den solklara, glada dagens buller.

Med en sådan stilla stjärna vilja vi nu sysselsätta oss; hon lyser redan sedan länge emot oss från en annan värld; människorna hafva en gång mycket beundrat och älskat henne, nu hör hon till de glömda! Det är något obeskrifligt sorgligt med världens hågkomst!

Den 15 september år 1782 satt en ung, spenslig man i ett af dessa små rum i konstakademien, som voro musikeleverna anvisade för deras enskilda öfningar. Han höll en violoncell emellan sina knän, på hvilken han nedblickade med att slags ömhet. Det var *Johan Rudolf Zumsteeg*, en af anstaltens utmärktaste elever, såväl genom talang som flit och personlig älskvärdhet, samt en violoncellspelare af första rangen. Hans fader, en af hertigens kammartjänare, hade genom

enträgna böner förskaffat sonen för-månen att bli upptagen i Solitude. Rudolf skulle först blifva bildhuggare — så hade hans fader bestämt — och hade redan flitigt modellerat i lera under en skicklig lärares upp-sikt, men hans musikaliska anlag fram-trädde så afgjort, att den arbetsamme gossen ganska snart fick med lif och själ följa sin egentliga kallelse. Kapell-mästaren Poli undervisade honom i komposition, och den outtröttligt fram-åtsträfvande, unge musikern under-hjälpte denna undervisning genom if-rikt studerande af Mathesons och Mar-purgs arbeten, samt genom oafslåttligt umgänge med Bach's, Benda's och Jomelli's verk.

Bar någonsin ett ansikte prägel af konstnär med »Guds nåde», så var det den unge Rudolfs. Denna milda melankoli, utan hvilken nu en gång för alla intet äkta konstnärshuf-vud är tänkbart, låg på hans rena panna, blandade sig med den fina mun-ners behagliga leende och mildrade den eldiga blicken ur det stora mörka ögat. Han skakade just sitt rika, mör-ka hår tillbaka, lutade sig ned och satte strången mot strängarna, då dör-ren öppnades, och en ung högväxt man, förande vid handen en liten älsk-lik flicka af fem eller sex år, inträdde. Han steg upp, lutade violoncellen emot stolen och tryckte den inträdande med en blandning af häftighet och skygg-het invad till sig. »Hvad vill du Fredrik! Hvad för dig på en så ovanlig tid hit?» frågade han upprörd och lutade sig ned för att kyssa barnet, som tyst, men utan fruktan, såg upp till honom med sina vackra, blå ögon.

»Mina föräldrar kommo i dag på morgonen hit från Ludwigsburg», ljöd svaret, »de ämnas stanna öfver en dag i Stuttgart, och då jag just hade en half dags ledighet, tiggde jag ifrån dem min yngsta lilla syster Nanette. Hon är alldeles tokig af glädje när hon hör musik! Rudolf, spela något för mig, ty jag har i dag en särdeles åtrå efter din violoncells veka toner.»

Efter dessa ord kastade han sig på en stol, tog barnet upp på sitt knä och riktade, full af väntan, sina ögon mot vännen.

Det var underbara ögon! Ögon-locken och de undre kanterna före-tedde visserligen en lindrig, krampartad rodnad, men i blicken lyste med öf-vertygande klarhet denna frapperande stråle från ofvan, som benämnes: *snille*. Dessa ögon kunde blott tillhöra en ovanlig människa. Rödlätt, tjockt hår, konstlöst tillbakastrukt, härlig panna, bländande ansiktsfärg, ädel profil, hög, men vårdslöst uppburen gestalt: sådan var Zumsteegs vän, sådan var *Fredrik Schiller*, vår store, evigt oförgätlige skald, vid denna tid lärjunge vid konstakademien.

Rudolf tog, liksom hade motstånd varit alldeles otänkbart, utan någon

motsträfvighet sitt instrument och bör-jade fantisera. Han råkade, utan att veta huru, in i ett djupt vemod, och hans klagan blef en oändligt rörande, enkel melodi, som oändligt passager, utvidgningar och fantasier åter klin-gade igenom, och ville ej låta bortvisa sig.

Måhända har ingen af senare tiders violoncellister utvecklat en så under-bar vekhet, en så hänförende poesi i föredraget, som Zumsteeg. Omdömena af alla hans samtida, hvilka hört ho-nom, öfverensstämma i ett verkligen entusiastiskt lofprisande af den ljuftva melankoli, gripande kraft och själfulla mjukhet, som utmärkte hans spel. Med hänseende till färdighet må många hafva öfverträffat honom, men i sång-barhet helt säkert ingen.

Denna gång måtte han sjungit ovan-ligt skönt på sin älskade cello, ty åhörarne glömde bort tiden och för-blefvo orörliga på sina platser. Då han äntligen uttröttad lät stråken falla, reste sig Schiller, ställde den lilla Nanette sakta på golvet, fattade sin vän häftigt vid båda axlarna, böjde honom tillbaka, såg honom djupt i ögonen och utropade: »Människa! du är helt och hållet hjärta — hvem kan annat än älska dig! Tack för din dikt i toner — den var skönare, mera glödande, än jag förmår i ord. För-gåt aldrig denna stund, redlige vän, jag skall ej heller någonsin glömma den!»

Och därefter vände han sig hastigt om för att gå.

»Detta låter ju nästan som ett af-sked!» sade Zumsteeg förvånad, »hvar-tän så oemotståndligt, du himlastor-mare? Du glömmor ju din lilla, älsk-liga syster?»

»Ditt spel klingade äfven som ett afsked», svarade Schiller och vände tillbaka; »kom med mig, Nanette!» »Nej, jag vill stanna hos dig», sade barnet häftigt och vände sig till den unge musikern. »Jag ber, jag ber, låt mig ännu längre höra, hur ånglarna sjunga.» Hon sträckte sina små, runda barnarmar emot honom, och då Rudolf upplyfte henne, hängde hon sig fast vid hans hals, tryckte sitt lilla, bleka ansikte emot hans och kysste honom upprepade gånger på kinderna. Blott med heta tårar och efter många all-varliga tillsägelser, skildes hon slut-ligen från sin nye vän.

Två dagar efter denna lilla scen var Stuttgart i den lifligaste rörelse. En stor hjortjakt, som hertigen för-anstaltat till ära för sin gäst, storfur-sten af Ryssland, sedermera kejsar Paul, sysselsatte ung och gammal, hög och låg. Man talade ej om an-nat än de främmande förnämiteterna, storfurstinnans praktfulla toalett samt den lysande sviten. Just denna dag, den 17 september, inträffade den världs-bekanta tilldragelsen: Fredrik Schillers flykt från Karlsskolan. Han lämnade

Stuttgart i skymningen med sitt knap-past till hälften fulländade sorgespel »Fiesco» i fickan.

Rudolf Zumsteeg hade alltså verk-ligen spelat en *afskedssång!* (Forts.)

Från scenen och konsert-salen.

Kgl. teatern. Mars 16 ADAM: *Konung för en dag*. — 17 WEBER: *Oberon* (Rezia, Puck: fru Östberg, frk Edström; Fatma: frk Edla Hamburg, deb.; två hafsnyfver: frökn Fernström, Hulting; Oberon, Huon, Sherasmin, Sadack, Aboulifar, beyen: hrr Malm, Ödmann, Mandahl, Grafström, Henrikson, Ericson) — 18 *Konsert* af Leipzigs Filharmoniska orkester: 1 Beethoven: Uvertyr till »Egmont»; 2 Symfoni A-dur; 3 H. Winderstein: Symfonisk Suite; 4 Tschaiakowsky: Andante cantabile för stråkorkester; 5 R. Wagner: a) Sörgmarsch ur »Götterdämmerung», b) Förspel till 3:e akten och »Festwiese» ur »Mästersångarne i Nürnberg». — 19 HALLÉN: *Valborgsmessa* — 20 AUBER: *Fra Diavolo* (Zerlina, Pamela: Fruar Lindberg, Jungstedt; Fra Diavolo, Lord Kockburn, Lorenzo, Matheo, Giacomo, Beppo: hrr Ödmann, Elmblad, Malm, Grafström, Söderman, Henrikson). — 21 NICOLAI: *Muntra fruarna i Windsor* (Fr Ström, fru Page, Anna Page: fruor Östberg, Jungstedt, Lindberg; Falstaff, herr Ström, herr Page, Fenton, Spinker, Cajus: hrr Elmblad, Söderman, Selbergren, Strandberg, Henrikson, Grafström). — 22 WAGNER: *Lohengrin* (Elsa: frk Lykseth, Lohengrin: hr Ödmann) — 23 *Den flygande Holländaren*. — 24 BIZET *Carmen*. — 26 AUBER: *Muraren*, opera-comique i 3 akter af E. Scribe och G. Delavigne (Henriette, fru Bertrande, Irma, Zobeide: fru Hellström, frk Edström, fru Forsell, frk Lindegren; Roger, Baptist, Léon de Meriville, Usbeck, Rica: hrr Malm, Söderman, Nyblom, Mandahl, Ericson); Balett: *Dansdivertissement* af O. Zöbisch, musik. arr. af Ernst Ellberg. — 30 *Konsert* 1. Bror Beckman: Symfoni, F-dur; 2. W. Peterson-Berger: »Skogsrädet», ord af V. Rydberg (hr Lejdström); 3 Corelli: La Follia för violin (hr L. Zetterqvist); 4. Mendelssohn: Uvertyr till »Midsommarnattsdrömmen»; 5. Beethoven: Symfoni nr 4, B-dur. 31. PUCCINI: *Bohème*.

Vasa-teatern. Mars 17—19 AIMÉ MAILLART: *Villars dragoner* (Rose Friquet, Georgette: frk Keyser, Grönberg; Thibaut, Sylvain, Belamy, en präst: hrr Lund, Schücker, Svensson, Svedelius). — 20—29, 31 C. MILLÖCKER: *Staccars Jonathan*, operett i 3 akter af H. Wilmann och J. Bauer (Molly, Harriet, miss Bigg: fru Meissner, frkn Keyser, Grönberg; Vander-goldt, Tobias Quickly, Jonathan Tipp, Catalucci, Brostolone, Holmes, prof. Dryander: hrr Adami, Lund, Strömberg, Schücker, Svedelius, Svensson, Bergström). — 22, 24 *Fru Venus* (matiné). — 31 *Nerkingarne*.

Musikaliska akademien. Mars 30 BELLMANS-KÖRENS vårkonsert. Biträdande: frk Anna Lagergren, en musikälskare, hrr John G. Jacobsson, W. Wiklund. Dirigent: Dir. E. Åkerberg.

Vetenskapsakademien. Mars 19 *Svensk romansafon* af fru D. MÖLLER. Biträdande: hr W. Stenhammar. — 20 AULIN-KVARTETTENS 4:e kammarmusiksoaré. Beethoven: 1. Stråkkvartett op. 130, B-dur; 2. Pianotrio op. 70 nr 1, D-dur; 3. Stråkkvartett op. 18, nr 5, A-dur. — 25 *Romansafon* af fru D. Valb. Svärström.

Jakobs kyrka Mars 23. Konsert (för skol-lofskolonier). Medverkande: fru D. Möller, en musikälskarinna; hrr dir. Alb. Lindström, G. Sjöberg.

Östermalmskyrkan. Mars 28 *Konsert* (för Frimurare-barnhuset). J. Haydn: »Skapelsen», oratorium. Medverkande: fru Hellström, frk Karlsohn; hrr C. F. Lundqvist, Malm, SELLER-
gren, Lejdström, k. hofkapellet. Dirigent: hr R. Henneberg.

Halléns nya opera har hittills endast uppleft två föreställningar. Orsaken därtill är måhända den skarpa kritik operan varit utsatt för, denna egentligen beträffande själfva handlingen, som brister i enhetlighet och intresse. Musiken innehåller flera vackra sångbara partier och är i andra akten, bekant från »Hexfällan», rätt liflig och pikant. Mattast är tredje akten till text som musik. Handlingen skiljer sig här mycket från slutakten i »Hexfällan», hvars sista akt är indelad i två tablåer. Den första af dessa visar Marias kammare — i »Hexfällan» bär hon detta namn —, i hvilken förekommer hennes bön, huru hon anropar madonnan om hjälp såväl för modern som för den af henne älskade Albertus' (Arbogast) räddning. I sista tablån är han vid lif efter färden till Blocksberg, för hvars orgier han yttar djupaste afsmak; till slut förenas han och den unga flickan, som leder honom till kyrkan att renas från den synd han begått. I »Valborgsmessa» är i första akten musikaliskt anslående Gertruds och Kurts partier, paternas berättelse om hexan Anna Lisa och slutkören (bönen). Andra aktens hufvudnummer äro bekanta från »Hexfällan». I tredje akten är det åter Gertruds och Kurts partier som framstå jämte munkarnes sång och finalen, en hyllning åt våren med stor kör och soli.

I »Oberon» har fröken Hamberg gjort en ny debut såsom Fatima med musikaliskt som dramatiskt lyckad framställning. En repris af Aubers komiska opera »Muraren» har egt rum efter att senast ha gifvits här i april 1887. Denna opera var den första hvarmed komponisten vann mera betydande framgång (1825). Texten är som vanligt i de Auber-Scribe'ska operorna, underhållande, musiken kvick och intagande. Handlingens afslutning är dock alltför brådstörtad. Af musiken ha i synnerhet murarsången, duetten mellan muraren och smeden i andra och grälduetten i tredje akten fortfarande förmåga att intressera. Såsom murareparet voro fru Hellström och herr Malm förträffliga så i sång som i spel, fru Bertrand och smeden hade äfven goda representanter i fröken Edström och herr Söderman; deras tonbildning går endast för mycket åt djupet någon gång. Irma och hennes älskare, den franske officeren återgäfvos af fru Forsell och herr Nyblom, men båda voro vid första föreställningen mindre väl disponerade. Fru F:s sång lät både svag och osäker. De nya dekorationerna, särskildt det orientaliska rummet i andra akten, för-

tjänar att framhållas. Efter operan följde ett vackert divertissement med olika dekorationer för de särskilda nationaldanserna (steyrisk dans, spansk dans, Daldans) af hvilka den af elever ntförda Daldansen vann mesta bifallet.

Leipzigs Filharmoniska orkester afslutade på operan sitt framgångsrika konserterande här enligt ofvan nämnt program. Dirigenten, hr Winderstein, framförde härvid en sin egen komposition, en »Suite» som var hållen i populär stil och väl instrumenterad. Wagner-numren, orkesterns specialitet, och ett vackert Andante af Tschaiowsky för stråkorkester må särskildt framhållas af programmets nummer.

Påskkonserten till förmån för hofkapellet pensionsinrättning gafs för tabrik publik. Den inleddes med en nyhet af hr Bror Beckman, förut känd som kompositör till mindre verk. Symfonien eger goda förtjänster i afseende på musikaliska idéer och instrumentation men höjer sig ej till verk af högre rang. Utrymmet tillåter oss nu icke att närmare i detalj omnämna de särskilda delarne af symfonien. Hr Zetterquist spelade med utmärkt föredrag Corellis »La Folia med variationer» och Peterson-Bergers sång »Skogsrädet», nu af honom försedd med talangfullt orkesterackompagnement, vann stort bifall, väl utfördt af hr Lejdström. Mendelssohns härliga uvertyr till »Midsommarnattsdrömmen» utgjorde fjärde numret. Beethovens uppfriskande B-dursymfoni afslutade värdigt konserten, som utmärkt dirigerades af hr Nordquist.

På Vasateatern har »Villars dragoner» ånyo gifvits med sin förra rolbesättning och »Stackars Jonathan» återupptagits, först såsom recett för komikern hr Emil Strömberg, som har en tacksam uppgift i operettens titelrol.

Fru Möller skördade som vanligt rikt bifall af stort auditorium på sin svenska romansafton äfvensom hennes ackompanjatör, hr Stenhammar, med 5 pianostycken ur Sjögrens »Erotikon». Programmet, med väl valda sånger, upptog af sådana: 2 af Knut Bäck, 3 ur Sjögrens »Spanische Lieder», 4 af Tor Aulin och 4 af Peterson-Berger; bland de senare väckte ett par så stort bifall att de bisserades. Aulin-kvartettens 4:de soaré har gått af stapeln med vanlig framgång, som ej lidit något afbräck af Brüssel-kvartetten. Särskild löste Aulinarne denna gång sin uppgift med den svåra Beethoven-kvartetten op. 130 på ett hedrande sätt. I pianotriön (»spökrion») op. 70 hade hr Stenhammar tillfälle att glänsa med sitt gedigna pianospel. Konserten i Jakobs kyrka var väl arrangerad och lyckad i utförandet. Om »Skapelsen» i Östermalmskyrkan, Bellmans-körens konsert äfvensom frk. Svärdröms ha vi ej blifvit satta i tillfälle att yttra oss.

Den finska sångkören M. M:s första konsert, matiné i Musikaliska akademien Annandag Påsk, gafs naturligtvis för fylld salong och under entusiastiskt bifall, som föranledde många omtagningar. Vid ena sidan af estraden stod M. M:s standar uppställt och vid dess sidovägg voro en skara mindre gossar placerad, hvilka skulle medverka i slutkören. De finska sångarne helsades vid inträdet, en och en i rad, med lifliga applåder och uppstälde sig å den trapp- och halfeirkelformade estraden. Anföraren, byråchefen, v. Knorring, mottogs särskildt med en kraftig applåd då han trädde fram. Han liksom sångarne voro dekorerade med M. M:s körtecken och en påsklilja på frackuppslaget, bildande en dekoration i svenska färgerna. Efter inledningssången »Muntra Musikanter» fortgick konserten med program af finska komponisters sånger. Undantag gjorde endast Griegs »Landkjending». En textbok med titel »M. M:s Stockholmskör 1902» medföljde programmet, som upptog Faltin: »I livets kamp», Sibelius: »Sortunut ääni», Flodin: Barcarole, Merikanto: »Tuulan tei» med barytonsolo, Kajanus: »Sotamarsi», Järnefelt: »Sirkka», Palmgren: »En visa i lustigt lag», åländsk folkvisa (med tenorsolo), »Björneborgarnes marsch» och »Suomis sång» — hvilka åhördes af de närvarande stående och följdes af intensivt bifall — samt slutligen Griegs ståtliga »Landkjending», med orkester, och till sist »Athenarnes sång» af Sibelius för unison goss- och manskör samt orkester (Svenska Musikerföreningens). Extra sjöngs, såsom hyllning, åt Vennerbergs minne »O, Gud som styrer», vidare finska folkvisor och »Du gamla du friska» med solo, samt »Vårt Land» af Pacius. Bifall och hyllning efter konsertens slut tycktes aldrig vilja upphöra. M. M:s kör (65 man) besitter ypperliga röster; särskildt utmärket sig de 20 basarna genom ovanligt mäktigt, klangfullt djup. Ensemble och nyansering äro under v. Knorrings förträffliga ledning bragta till fullkomning. De finska sångerna af senare tid voro alla anslående. Främst torde kunna ställas Sibelius' båda sånger, däraf »Athenarnes sång» i all sin enkelhet gör ett mäktigt intryck. Mycket lifvande är Palmgrens ypperliga dryckesvisa. Med goda röster och godt föredrag utmärkte sig solisterna, tenoren magister Krank och baritonisten, prokurist Lerche, i Merikantos vackra »Tuulan tei» och folkvisor. De öfriga konserterna få vi, af nu bristande utrymme, sedan omnämna.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Det gästspel herr Friedrichs här börjat kommer endast att

räcka en vecka. Utom Beckmesser i »Mästersångarne» torde han komma att gifva sin andra gästroll såsom Alberich i »Renguldet».

Medaljen »Litteris et artibus» har af konungen tilldelats lärarinnan i pianospelning och ackompanjatrinen vid musikkonservatoriet fröken *Eugenie Martina Claeson* för långvarig förtjänstfull verksamhet vid detta läroverk.

Hans Richter, den berömda orkesterdirigenten, kommer i denna månad att anförda vårt hofkapell å konserter. Den 8 april annonseras herr Richter skola leda en konsert i Köpenhamn, hvarvid hr Wilh. Stenhammar skall spela Beethovens pianokonsert i Essdur.

Direktör Gustaf Hägg gifver med biträde af framstående förmågor en orgelkonsert i Klara kyrka söndagen den 6 april. Bland annat kommer en konsert för orgel och orkester att utföras.

Kapellmästaren Hallén lär komma att bosätta sig i Malmö och har hyrt våning vid Kungsgatan.

Fröken Martha Sandal, en ung norsk sångerska, som fått sin musikaliska utbildning i Paris och sedan med stor framgång uppträdt såväl i sitt hemland som i Berlin, kommer att jämte m:lle Rose Relda från Opéra-Comique i Paris gifva en konsert här i Stockholm i midten af april.

Finska sångkören M. M. anlände med ångfartyget *Oihonna* kl. half 6 påskdagen till Stockholm. En stor människoskara välkomnade sångarna, hvilka då ångbåten lade till uppstämde sällskapets föreningsång »Muntra musikanter». Publicistklubbens ordförande, redaktören Sohlman, höjde därpå ett »leffe» för de finska sångarna. På aftonen var för dem i »Runans» stora lokal en välkomstfest anordnad. En stor mängd af såväl publicistklubbens medlemmar som andra, litteratörer, konstnärer och vetenskapsmän, de finska gästernas bostadsvärdar m. fl. hade där samlats och kl. half 9 började de finska sångarna anlända. Dessa samlade sig och uppstämde ett par sånger, hvarefter supén serverades. Efter denna och sedan bälarna framsatts helade redaktör Sohlman gästerna välkomna och tolkade den glädje hela hufvudstaden kände öfver deras besök samt publicistklubbens tacksamhet mot sångarna, hvilkas konserter här egde rum till förmån för publicistklubbens kassa. Skålen efterföljdes af fyrfaldigt hurra. Denna skål besvarades af M. M:s ordförande dr Aschan, som yttrade att de finska sångarna gladdes öfver att få lemna en skärf åt svenska publicisternas kassa, »dessa publicister, som för oss stå som representanter för Vesteuropas fria press». Han slöt sitt

tal, som väckte stort bifall, med att förklara tacksamheten vara på de finska gästernas sida och utbringade för publicistklubben och Sveriges fria press ett niofaldigt hurra, hvarefter sångarna uppstämde ett par sånger. Senare talade dr K. Kjellberg för tonernas makt, särskildt vändande sig till dirigenten von Knorring, och väckte mycket bifall med sitt delvis humoristiska tal. Den lyckade, af hjärtlig och liflig stämning präglade festen afslöts vid midnatt. — En annan fest för de finska gästerna med supé och bal på Grand Hôtel egde rum efter deras andra konsert.

Finsk militärmusik i Stockholm. F. d. Åbo bataljons musikkår, 28 man (messagingmusik) har under påsk gifvit tre konserter härstädes, först på Skansen påskaftonen, sedan påskdagen en matiné i Svea-salen och en soaré å Grand restaurant National. Programmen upptogo mest finska folkmelodier och kompositioner af Pacius, Sibelius, Merikanto och Järnefelt. Kårens spel berömmes för vacker samklang och godt utförande under kapellmästaren Lindens ledning.

Göteborg. Stora teaterns repertoar af musikpjaser har i senare hälften af mars upptagit »Gasparone», »Prinsessan af Trebizonde», »Tiggarestudenten» och »Vermålandarna». — Konsert gafs d. 25 mars i K. F. U. M:s lokal af Emil Sjögren med biträde af frök. Clary Asplund, frk Märtha Ohlson och hr John Forsell. Programmet upptog endast hr Sjögrens egna kompositioner, däribland hans nya pianosonat, spelad af frk Ohlson. Till sångerna utförde han själf ackompanjementet. Konserten var talrikt besökt och bifallet lifligt.

Från våra grannland.

Kristiania. Mars 13—31. Nationalteatern har fortfarande uppfört »Peer Gynt», den enda pjäs med musik som förekommit. En symfonikonsert gafs d. 15 mars och d. 25 var Leipzigs Filharmoniska orkester engagerad för en konsert å teatern. Denna orkester hade förut gifvit tre konserter 20—23 mars i Turnföreningens festsal. På Tivoli-teatern har af norska operasällskapet gifvits »Figaros bröllop» och »Martha». D. 22 gaf Musikkföreningen sin 5:te konsert under hr Iver Holters ledning, då i Turnföreningens lokal Haydns »Årstaderna» utfördes med biträde af fru Lalla Wiberg Scott-Hansen, hr Jentz Bentzen och Carl Hagman samt Holters kör. 2:a brigadens musikkår konserterade annandag påsk i Fästningens gymnasstiksal. Det var en »Österrikisk-Ungersk» konsert under ledning af Ole Olsen, nu »Armé-musikinspektör», samt hr C. Alme.

Helsingfors. Mars 10—31. Svenska teatern har i slutet af mars uppfört »Lilla helgonet». Teatrarna ha för öfrigt haft dramatisk repertoar utom Brunnshusteatern, där »Lergöken» och »Habbababba» fortfarande uppföras. Filharmoniska sällskapet gaf d. 19 mars sin 6:te symfonikonsert med biträde af sångerskan frk Mary Münschhoff efter följande program: 1. Haydn: Symfoni, G dur (nr 13 Br. o. H.); 2. Händel: Recitativ och aria »Il Pensiero» med obligat flöjt; 3. Smetana: »Moldau», symfon. dikt; 4. sånger af Wagner, Liszt och Bizet (med piano); 5. Beethoven: »Leonora»-uvertyr nr 3. Frök. Münschhoff gaf sedan ett par egna konserter, biträdd af fru Flodin-Leclercque. D. 14 o. 16 mars gaf hr J. Sibelius konserter med egna kompositioner och biträddes af Filharm. Sällskapet och en damkör. En ung sångerska, frök. Dagmar Hagelberg, har i midten af mars konserterat här. Hon lär äga en voluminös mezzosopran och har utbildat sig under ledning af frk Anna Forstén i Viborg och fru Emmy Achté i Helsingfors. I Studenthuset, har under medverkan af amatörer ett par gånger uppförts Humperdincks »Hans och Greta» till förmån för Finska kvinnoföreningens praktiska verksamhet. Sällskapet gafs 23 mars af Filharm. Sällskapet. Några manskör-konserter ha äfven denna tid gifvits nämligen 2 af Yliopilaskunnan Lauluja, en af Suomen Laulu och en af M. M-kören dagen före dess afresa till Stockholm. Hrr Ojanperä och Merikanto ha gifvit sin vanliga konsert påskdagen i Nya kyrkan, biträdda af fru Ida Ekman. Annandag påsk gafs af organisten Karl Sjöblom en andlig symfonikonsert i Nikolai-kyrkan med tillhjälp af Filharm. Sällskapets orkester och samma dag af hr Carl Fürstenberg en matiné med biträde af denna orkester och frök. K. Flodin.

(Notiser från Köpenhamn måste sparas till nästa nummer.)

Från andra land.

Paris. På Opéra Comique har Eduard Lalo's opera »Le roi d'Ys», först gifven här för 14 år sedan, återupptagits med stor framgång.

Milano. Franchettis nya opera »Germania» har med betydande framgång haft sin premiär på La Scala-teatern. Handlingen tilldrager sig under kriget mot Napoleon och sista akten spelar »på slagfältet vid Leipzig».

Berlin. På k. operan här förberedes uppförandet af Meyerbeers »Robert».

Wien. Massenets »Manon» upplefde nyligen sin 100-de föreställning på hofoperan och leddes af komponisten själf.

Dödsfall.

Ander, *Per David*, operettsångare, tenor, f. 24 okt. 1861 i Stockholm, afled af blodstörtning natten till 29 mars i Göteborg, där han var anställd vid Ranfts operettsällskap. Efter att ha varit korsångare vid operan i Stockholm 1884—86, tillhörde han Frö-

berg'ska sällskapet 1886—88 och Stora teatern i Göteborg ett par år därefter. Vid Vasateatern hade han engagement 1891—93 och sedan vid Södra teatern och har under senare år haft anställning hos herr Ranft. A. hade en stark tenor, fördelaktigt utseende och liflighet i framställningen. Bland hans roller må nämnas

Nankipuh i »Mikadon», Bobinet i »Parriserlif», Leonetto i »Boccaccio», hofkamrern i »Frihetsbröderna», Botho i »Förgät ej mig», Benozzo i »Gasparone» m. fl.; uppträdde senast såsom Donathan i »Nürnbergerdockan» och i andra musikpjäser på Göteborgsteatern.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDME DALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker
Inalles 21 första pris

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malm sjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. J. G. Malm sjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlin's världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malm skilnadsgatan 13, Stockholm.

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken
(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Sånglektioner,

afseende god röstbildning, naturligt och smakfullt föredrag, meddelas till moderat pris af undertecknad.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Tel. Vasa 6 19. Frans J. Huss.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Tel. Vasa 6 19. Frans J. Huss.

Edmund Fickert

Markneukirchen i f. Sa.

Fabrikation af öfverspunna strängar.

Bästa leverantör för grossister.

(G. 124557)

Innehåll: Carl von Knorring, finska sångkören M. M:s dirigent (med porträtt). — Fritz Friedrichs (ss. Beckmesser. — Hur M. M-kören inöfvat sina sånger. — Det nya seklets musik, af K. Flodin. — Musikpressen. — Litteratur. — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1901 — Följetong: Ett stilla konstnärslif, af Elise Polko. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 22:dra årgången. — För hvarje musikaliskt hem,

utgifves 1902 efter samma plan som förut, innehållande populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga. Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor pr år, lösnnummer 25 öre. Prenumeration sker här å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

Porträtt med biografi i N:o 1 Oscar Byström, Albert Lortzing, N:o 2 Emile Sauret, Valborg Svärdström, Gina Oselio-Björnson; N:o 3 Eva Mudocci, Bella Edwards; N:o 4 Agda Lysell, Theodor Björkstén; N:o 5 Brüsselstråkkvartetten F. Schörg, H. Daucher, P. Miry, J. Gaillard; N:o 6 Vincenzo Bellini, Hans Winderstein.